

SADRŽAJ

- *Održana Regionalna konferencija sindikata finansijskog sektora zemalja JIE*
- *Mladi na liderskim pozicijama u sindikatu*
- *Vesti – Savez samostalnih sindikata Srbije*
- *Statistika*
- *Vesti – Ekonomija*

SARADNICI BROJA

- *Stanica Šarčanski potpredsednica SS BOFOS*
- *Miloš Tešić - sekcija mladih SSSS*
- *Mara Erdelj predsednica SS BOFOS*

Regionalna konferencija sindikata finansijskog sektora zemalja JIE

U FOKUSU

Održana Regionalna konferencija sindikata finansijskog sektora zemalja JIE

Regionalna konferencija sindikata finansijskog sektora zemalja JIE održana je u periodu od 22. do 25. juna u Banja Luci. Jedan od najbitnijih ciljeva Konferencije bio je osnivanje Foruma sindikata finansijskog sektora zemalja JIE, kao šireg zajedničkog tela, koje će ozvaničiti saradnju sindikata zemalja učesnica Konferencije i dogovor oko formiranja Saveta kao operativnog i stalnog tela. Tom prilikom potpisana je i Povelja o osnivanju Foruma sindikata finansijskog sektora zemalja JIE. Domaćin ovog skupa bio je Sindikat finansijskih organizacija Republike Srpske, SFORS, dok su SS BOFOS predstavljali Vladislav Jevtović, predsednik KSO Vojvođanske banke i potpredsednik BOFOS-a, Stanica Šarčanski, predsednica SOSS Erste Bank i potpredsednica BOFOS-a, Đuro Novaković i Biljana Stefanović, članovi Republičkog odbora SS BOFOS-a kao i Mara Erdelj predsednica ovog Sindikata. Na Konferenciji su verifikovani zaključci sa Pripremnog sastanka koji je održan u decembru prošle godine u Beogradu. Održavanje Konferencije podržano je od Fondacije Friedrich Ebert, a na njoj su, pored predstavnika SS BOFOS-a učestvovali predstavnici sindikata finansijskih organizacija iz Crne Gore, Makedonije, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine i Bugarske.

Zaključci sa Regionalne konferencije sindikata finansijskog sektora zemalja JIE

Učesnici Pete regionalne konferencije sindikata finansijskog sektora zemalja Jugoistočne Evrope doneli su Odluku o usvajanju Povelje o osnivanju Foruma sindikata finansijskog sektora zemalja JIE i na osnovu toga doneli nekoliko bitnih zaključaka.

1. Učesnici Konferencije ocenjuju da se Poveljom stvara osnov za dalju razmenu iskustava, međusobnu saradnju i jačanje sindikalnih pokreta u zemljama Jugoistočne Evrope.

2. Potpisnici Povelje obavezuju se da dostave imena svojih predstavnika za Savet Foruma.

3. Elektronska komunikacija između članica Foruma odvijaće se putem Facebook-a.

4. Predsedavajući Foruma, Miroslav Zečević, obavezuje se da do kraja tekuće godine organizuje seminar na temu konvencija MOR-a.

Mladi na liderskim pozicijama u sindikatu

Pripremio: Miloš Tešić

Miloš Tešić član Izvršnog odbora Sekcije mladih SSSS i predstavnik Sekcije mladih SOSS Erste Bank

Seminar na temu „Veće involviranje mladih u liderskim pozicijama u sindikatu - Regionalna iskustva i perspektive“ održan je u Ohridu u hotelu „Desaret“ od 13. do 14. maja. Domaćin seminara bila je Konfederacija slobodnih sindikata iz Makedonije u saradnji sa Kancelarijom Friedrich Ebert iz Skoplja.

Seminaru su prisustvovali Miloš Tešić iz sekcije mladih Saveza samostalnih sindikata Srbije, Maja Stanojević i Snežana Vajman iz sindikata UGS „Nezavisnost“, kao i njihove kolege, predstavnici sekcija mladih, iz Crne Gore, Hrvatske, Albanije, Makedonije, dok su treneri bili Vladimir Karaev i Darko Marčevski iz agencije „Rubikon“.

Prvog dana, nakon predstavljanja, učesnici su izneli svoja očekivanja od seminara, a Boro Veligdenov, predsednik Sekcije mladih KSS Makedonije, pozeleo svojim kolegama dobrodošlicu i zahvalio im se na odzivu.

Predstavnici sekcija mladih iz regiona, u toku prvog dana, imali su priliku da učestvuju u grupnoj vežbi pod nazivom „Barometar“, koja je za cilj imala „pozicioniranje na skali od -2 do 2“ u zavisnosti od toga da li su učesnici „manje komunikativni“ ili pak „izrazito komunikativni“. Suština vežbe bila je prilagođavanje određenim situacijama, odnosno „fluktuiranje od manje komunikativnih do izrazito komunikativnih“, u skladu sa datim okolnostima.

Drugi radni dan je započeo sa temom „Konflikti“, sa akcentom na prepoznavanju konflikata kao i na reakcijama i posledicama koje prate konflikte, u kojoj su mladi sindikalci aktivno učestvovali, kroz diskusiju. Učesnici su se upoznali i sa značajem timskog rada kroz vežbu „Guma“ u kojoj su podeljeni u dve grupe, tako da je svaka grupa, držeći se za ruke, formirala krug, sa zadatkom da „spoljašnja guma bicikla“ napravi ceo obrtaj, a da se pri tom napravljeni krug ne rasformira. Ekipe u kojoj su pojedinci dolazili do izražaja imala je manje uspeha od ekipe koja je timski igrala i tako prva završila vežbu. Tokom treninga razgovaralo se i o komunikaciji. Treneri su istakli kako je komunikacija, bilo da se radi o verbalnoj ili neverbalnoj, jedan od ključnih faktora za uspešno liderstvo. Važnost neverbalne komunikacije objašnjena je kroz vežbu u kojoj su učesnici imali zadatak da svaki samoglasnik interpretiraju na drugačiji način putem neverbalne komunikacije.

Konstantin Petkovski, profesor ekonomskog fakulteta, upoznao je učesnike sa temama:
“Liderstvo kao faktor za uspešno sindikalno organizovanje” i
“Potreba i mogućnosti za uključivanje mladih u vodeće pozicije u sindikatu”.

Profesor Petkovski je naglasio da su glavne karakteristike lidera: lojalnost, inovativnost, poverljivost, entuzijizam i razumnost. On je, takođe, istakao da su faktori liderstva: karakter, mudrost, hrabrost i uticajnost.

- Da bi osoba bila sindikalni lider neophodno je ume da uspostavi dobre međuljudske odnose, da poseduje znanje i informacije, da može da donosi odluke u nepoznatim i problematičnim situacijama, da poseduje iskustvo, kao i prethodne uspehe, rekao je Petkovski. On je dodao, da su savremeni sindikalni lideri motivisani pojedinci sa velikom željom za uspehom, ambiciozni, energični i originalni, kao i da su to osobe koje veruju u sopstvene vrednosti.

- Sindikalni lideri umeju da prihvate i da interpretiraju veliku količinu informacija, sposobni su da se adaptiraju na različite ljude i situacije, objasnio je Petkovski.

Prvog dana, posle seminara, organizovano je razgledanje Ohrida, a sutradan razgledanje Svetog Nauma i karaoke zabava po povratku u hotel.

Vesti – Savez samostalnih sindikata Srbije

SSSS - umrežava energiju

Uprava grada Beograda zajedno sa Agencijom za evropske integracije i saradnju sa udruženjima organizovala je u Beogradu 2. i 3. juna na Trgu Nikole Pašića sajam organizacija civilnog društva pod sloganom „Umrežavanje energije“. Sajam je bio prilika da se javnosti predstave postignuti rezultati, programi, aktivnosti i mogućnosti civilnog sektora za doprinos procesima evropskih integracija. Sajmu je prisustvovalo preko 50 različitih organizacija civilnog društva. Iako sindikati ističu da imaju „veću težinu“ u odnosu na druge delove civilnog društva (samom činjenicom da ih u predstavljanju zaposlenih u socijalnom dijalogu ne može niko zameniti), svoju posvećenost jačanju mobilnosti i saradnje sa NVO-sektorom, Savez samostalnih sindikata Srbije je potvrdio i svojim učešćem na ovom sajmu. Na poziv Centra za demokratiju sa kojim saraduje na projektu „Balkanska mreža za dostojanstven rad“ predstavio je svoje aktivnosti u oblasti zaštite prava zaposlenih, mladih, žena, borbe protiv rada na crno za dostojanstven rad i zaradu.

SES (ne)zadovoljan primenom Sporazuma

Predstavnici Socijalno ekonomskog saveta složili su se da su u prvih mesec dana, od dana donošenja Socijalno-ekonomskog sporazuma za prevazilaženje ekonomske krize, načinjeni određeni pomaci, ali da postoje i primedbe koje će biti analizirane u narednom periodu. Predsedavajući SES-a, lider Saveza samostalnih sindikata Srbije Ljubisav Orbović, kao pozitivno je istakao to što su u maju donete određene mere za podsticanje zapošljavanja, ali i podsticanja poljoprivrede, što predstavnici SES-a ocenjuju veoma bitnim. Orbović je kazao da je povezan radni staž za 45.800 zaposlenih i dodao da očekuje da će taj broj u narednom periodu nastaviti da raste. On je, takođe, najavio pokretanje pitanja povezivanje staža kada dolazi do takozvanog automatskog stečaja i kada se pokreće stečajni postupak. Orbović je, međutim, rekao da je sindikat nezadovoljan rastom cena, kao i činjenicom da se prilikom raspisivanja tendera i javnih nabavki i dalje favorizuju strana umesto domaća preduzeća.

(Izvor: Zvanična internet prezentacija Saveza samostalnih sindikata Srbije www.sindikatsr.rs)

Prvi kongres Sindikata zaposlenih u zdravstvu i socijalnoj zaštiti Srbije

U Domu sindikata u Beogradu, 25. maja, održan je Prvi kongres Sindikata zaposlenih u zdravstvu i socijalnoj zaštiti Srbije. Kongresu je prisustvovalo više od 200 delegata i gostiju. Za novog predsednika Sindikata, odlukom većine, izabran je Zoran Savić, lekar specijalista iz Prokuplja. Skupu je prisustvovao i predsednik SSSS Ljubisav Orbović, kao i predstavnici sindikata iz regiona. Pozdravljajući delegate i goste Kongresa, predsednik SSSS Ljubisav Orbović izrazio je uverenje da će Sindikat zdravstva nastaviti da doprinosi sindikalnom jedinstvu, "danas preko potrebnom radnicima", kao i da će nastaviti uspešnu borbu za očuvanje prava zaposlenih u toj delatnosti.

Konferencija o dostojanstvenom radu

Beogradu je 19. i 20. maja održana evropska Konferencija o dostojanstvenom radu i neformalnoj ekonomiji. U cilju spajanja institucija, sindikata, radničkih pokreta i nevladinih organizacija iz Balkanske regije kako bi izneli primere dobre prakse i prepoznali elemente za moguće formiranje partnerstva, Konferenciju su u saradnji sa Savezom samostalnih sindikata Srbije, UPS-om i UGS Nezavisnost, organizovali italijanski Progetto Sviluppo CGIL, SOLIDAR i Švajcarska organizacija za pomoć svetlu rada (SLA). Neformalna ekonomija, u kojoj je po procenama angažovano oko 700 hiljada u Srbiji, uglavnom u građevinarstvu, ugostiteljstvu, trgovini i poljoprivredi, pretilo da ugrozi regularno tržište rada. U neformalnoj ekonomiji gube svi – radnici jer nemaju nikakva prava koja im po osnovu rada pripadaju, poslodavci koji legalno posluju i država jer se ne uplaćuju porezi i doprinosi. U takvoj situaciji, prvenstveno sindikati, ali i drugi socijalni partneri su zainteresovani za smanjivanje neformalne ekonomije, istakla je Slavica Savić, sekretar Veća SSS Srbije. Učesnici su zaključili da je za Srbiju gorući problem visoka stopa nezaposlenosti, koja u nekim sredinama dostiže preko 40 odsto, te da se među nezaposlenima uglavnom „regrutuju“ radnici u neformalnoj ekonomiji.

(Izvor: Zvanična internet prezentacija Saveza samostalnih sindikata Srbije www.sindikatsr.rs)

Statistika

Pregled odabranih parametara bankarskog sektora Srbije (31. 3. 2011)

	Broj banaka	Dobitak (gubitak)* mlrd RSD	KAPITAL mlrd RSD	Zaposleni
Ukupno domaće banke	12	2,6	147	8.780
Državne	8	2,0	89	7.319
Privatne	4	0,6	58	1.461
Ukupno strane banke	21	7,0	365	21.119
Italija	2	4,3	93	4.056
Austrija	4	2,9	112	4.139
Grčka	4	(0,2)	83	5.935
Francuska	3	0,4	38	2.645
Ostale	8	(0,3)	38	4.344
UKUPNO Sektor	33	9,6	512	29.899

* Pre oporezivanja.

(Izvor: Internet prezentacija Narodne banke Srbije <http://www.nbs.rs/>)

Raspoloživa sredstva i lična potrošnja domaćinstava u Republici Srbiji - prvi kvartal 2011.

U prvom kvartalu 2011. godine prosečna mesečna raspoloživa sredstva po domaćinstvu u Republici Srbiji iznosila su 48.544 dinara. Od ukupno raspoloživih sredstava 93,4% čine prihodi u novcu, a 6,6% prihodi u naturi. Najveći udeo u novčanim prihodima imaju prihodi iz redovnog radnog odnosa – 49,0%, i penzije – 33,2%. Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava u Republici Srbiji iznose 47.500 dinara, od čega je najveći udeo izdataka za hranu i bezalkoholna pića, 42,3%.

(Izvor: Internet prezentacija Republičkog zavoda za statistiku <http://webrzs.stat.gov.rs/>)

Indeksi potrošačkih cena u Republici Srbiji, maj 2011.

Potrošačke cene u maju 2011. godine, u odnosu na april 2011. godine, u proseku su više za 0,4%, a u odnosu na isti mesec 2010. godine, povećane su za 13,4% dok su u odnosu na decembar 2010. povećane za 7,1%. Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje u maju 2011. godine, u odnosu na prethodni mesec, najveći rast cena zabeležen je u grupama Nameštaj, pokućstvo i tekuće održavanje (1,1%), Transport (0,7%), Zdravstvo (0,6%) i Odeća i obuća (0,6%), dok je u grupama Alkoholna pića i duvan i Komunikacije zabeležen pad cena (-0,1%).

(Izvor: Internet prezentacija Republičkog zavoda za statistiku <http://webrzs.stat.gov.rs/>)

Vesti - Ekonomija

Erste Bank i SOSS Erste Bank zajedno u humanitarnoj akciji

Erste Banka i SOSS Erste Bank pridružile su se humanitarnoj akciji za pomoć Marijani Ševo koja je srčani bolesnik i kojoj samo operacija u inostranstvu i ugradnja novog srca može spasiti život. Banka je odobrila finansijsku pomoć, a učešće Sindikata podrazumevalo je kupovinu karata za koncert Sergeja Četkovića koji je održan 17. juna u Centru „Sava“ kao i DVD-a. Karte i DVD-jevi, koje je kupila SOSS Erste Bank podeljeni su zaposlenima odnosno najboljim prodavcima na teritoriji Beograda i bliže okoline, koji su istovremeno i članovi Sindikalne organizacije.

Marijana je od 13. godine srčani bolesnik. Sa petočlanom porodicom izbegla je 1995. godine iz Drvara. Prvobitno su bili smešteni u mestu Krajišnik, a danas su podstanari u Novom Sadu. Teško žive, a samo dva člana porodice imaju posao. Uprkos nemaštini i teškoj bolesti, Marijana je uspela da završi Višu poslovnu školu. Ali, umesto da počne da radi, Marijana počinje borbu za život. Stanje joj se naglo pogoršalo i samo joj operacija u inostranstvu i ugradnja novog srca može spasiti život. Čim je za to čuo, Sergej Četković je organizovao humanitarni koncert 17. juna u Sava centru. Takođe, sav prihod od prodaje DVD-a na kom je snimak njegovog nastupa u Beogradskoj areni Sergej Četković će dati za lečenje Marijane Ševo.

Osobe koje žele da pomognu Marijani, sredstva mogu da uplate na dinarski račun: 340-3210570823 ili na devizni žiro-račun: 340-7642870878, koji se vodi u Erste Banci.

Isplata obeštećenja radnicima

NBS mora da plati obeštećenje radnicima kojima je u prethodnim godinama protivzakonito dala otkaz, a koje su sudovi vratili na posao, piše list Danas. Prema zvaničnim podacima centralne banke, samo tokom 2010. godine nepravedno otpuštenima je isplaćeno čak 47.340.890 dinara na ime štete za neisplaćene zarade i druga primanja, a ove godine ta brojka je već dostigla 13,4 miliona dinara.

(Izvor: Danas)

Banke zaradile 9,6 milijardi dinara

Banke u Srbiji su u prvom tromesečju ove godine ostvarile dobitak pre oporezivanja od 9,6 milijardi dinara, što je 38 odsto više u odnosu na prošlu godinu. Broj banaka koji je poslovao sa gubitkom je smanjen za jednu u odnosu na prošlo tromesečje i na kraju marta broji 10, objavila je Narodna banka Srbije. Prvih pet banaka po visini ostvarenog dobitka pre oporezivanja su "Banka Inteza" sa 2,7 milijardi dinara, "Unikredit banka" - 1,6 milijardi, "Rajfajzen" - 1,4 milijardi, "Komerčijalna banka" - 0,9 milijardi i "Eurobank EFG" - 0,8 milijardi.

(Izvor Tanjug)

Rizičan svaki šesti kredit

Svaki šesti odobreni kredit u Srbiji ne otplaćuje se na vreme, a kašnjenja u otplati su duža od 90 dana, objavila je Narodna banka Srbije. Prema tim podacima, ukupni (bruto) krediti bankarskog sektora sa kašnjenjem u otplati dužim od 90 dana na kraju prvog tromesečja ove godine iznosili su 283 milijardi dinara i činili 17,1 odsto ukupno odobrenih (bruto) kredita. Sektori sa najvećim nivoom pokazatelja učešća problematičnih kredita su poljoprivreda sa 35,8 odsto, prerađivačka industrija - 24,3 odsto, obrazovanje i poslovanje nekretninama - 24 odsto, građevinarstvo - 20,3 odsto, trgovina - 19,5 odsto i saobraćaj, hoteli i restorani, komunikacije - 15,6 odsto.

(Izvor Tanjug)

MMF: Kriza prošla, bolje od 2012.

Stalni predstavnik Međunarodnog monetarnog fonda u Srbiji Bogdan Lisovlik izjavio je da je kriza u Srbiji prošla i građani dogodne mogu očekivati bolji životni standard. Lisovlik dodaje i da je uslov za to da se ostvari projektovani privredni rast od 4,5 odsto i upozorava da bi povećanje zarada u javnom i privatnom sektoru, koje nije praćeno većim ekonomskim razvojem, bilo potpuno nerealno, pa čak i kontraproduktivno.

(Izvor: Press)